

QUÈ CAL SABER?

LA GRAFIA DELS NOMS DE GENS I PROTEÏNES

En aquest número parlarem de l'ús de la **lletra rodona** i la **lletra cursiva** pel que fa a la nomenclatura de **gens** i **proteïnes**. A continuació comentarem una sèrie de regles que se segueixen d'una manera general en gairebé totes les espècies d'éssers vius.¹ Si heu d'escriure un article, però, consulteu detalladament el codi de nomenclatura i la base de dades corresponent a l'espècie que us interessa (com ara el **Comitè de Nomenclatura de Gens de l'HUGO**² —HGNC, 'HUGO Gene Nomenclature Committee'—, en el cas dels gens humans³), ja que, segons l'ésser viu de què es tracti, les regles poden canviar per a certs tipus de molècules.

Els noms de **gens** i els símbols de **gens** s'escriuen en **cursiva**, i també els dels **transgens** i els **pseudogens**. Per exemple: «*engrailed1a*», «*eng1a*», «*LFNG*», «*mt-ND4*». Si es tracta de gens humans, els símbols s'escriuen, a més, totalment en **majúscula**.

També s'escriuen en **cursiva** els noms i els símbols dels **al·lels**, les **mutacions**, els **genotips** i les **aberracions cromosòmiques**. Per exemple: «*white-apricot*», «*e2123*», «*rseb140*».

Els noms i els símbols de les **proteïnes** s'escriuen en **rodona**. Així, tenim: «XDH», «UNC-13», «Cyc». Els símbols de les proteïnes humanes s'escriuen, a més, totalment en **majúscula**.

Els noms dels **fenotips** s'escriuen generalment en **rodona** (per exemple, «white», que fa referència al **fenotip** del gen *white*); però en algunes espècies, com ara el **peix zebra**, s'escriuen en **cursiva** (per exemple, «*cyclops cyc*»).

Els **transposons** porten el nom escrit normalment en **cursiva** (per exemple, «*P{I{neo[RT]W[+]}}*»), però en algunes espècies, com ara *Caenorhabditis elegans*, s'escriuen en **rodona** (per exemple, «Tc1»).

Els noms i els símbols dels **plàsmids** s'escriuen en **rodona**. Així, tenim: «Ddp1», «pDXA-3C».

Per acabar, hem d'advertir que, en llistes, catàlegs i índexs, les categories que hem dit que s'han d'escriure en **cursiva** es poden escriure en **rodona** si no hi ha perill de confusió, i es pot reservar la **cursiva** per a altres usos d'èmfasi tipogràfic.

1. Vegeu l'article de Ricard ROCA, «Recursos terminològics en línia en les ciències de la vida», a Miquel-Àngel SÀNCHEZ FERRIZ (cur.), *La terminologia en les ciències de la vida, en la química i en el món educatiu* (en línia), Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2013, p. 33-38.

2. HUGO és l'acrònim de l'**Organització del Genoma Humà** ('Human Genome Organisation').

3. Podeu trobar les normes de l'HGNC a l'adreça <https://www.genenames.org/about/guidelines> i la base de dades a <https://www.genenames.org>.